

Nieuwsbrief perceelteam Empe

Land van Ons werkt aan biodiversiteit door het kopen, beheren en verpachten van landbouwgrond. Bij Empe liggen twee percelen van Land van Ons, ruim 28 hectare groot. Sinds eind 2021 werken de pachters, het perceelteam en vrijwilligers daar samen aan natuur-inclusieve landbouw en meer biodiversiteit. Het perceelteam in Empe houdt je via de nieuwsbrief circa vier keer per jaar op de hoogte.

November 2022

In deze nieuwsbrief

- Waar zijn de koeien?
- Hobbyfotograaf en videograaf gezocht
- Extreem weer en de oogst in Empe
- Hoe gaat het met de biodiversiteit?
- Ingespeeld raken als team

Waar zijn de koeien?

De koeien, waar zijn die eigenlijk? Dat was dé vraag van het afgelopen seizoen. We vroegen het de pachter, Hans Nieuwenburg.

Dit jaar was het vee van Hans nog niet op de weidepercelen te vinden. Waar waren de koeien eigenlijk? Hans ligt het toe: “Die komen nog. Mijn koeien laat ik in 2023 in Empe grazen, maar dit jaar ging dat nog niet, omdat ik nog lopende contracten heb met Natuurmonumenten over beweiding van hun gebieden. Dan kan ik de koeien daar niet zomaar weghalen. Maar volgend jaar lopen die contracten af en zien jullie de koeien in Empe.” Hans vertelt ook dat de grasopbrengst van de weidepercelen dit jaar tegenviel, door de droogte. Wel zijn er plannen gesmeed om het grasland meer kruidenrijk te maken. Bijkomend voordeel is dan dat het land beter tegen droogte kan.

Hobbyfotograaf en videograaf gezocht

Binnenkort zal vanuit Empe naast de nieuwsbrief ook gestart worden met een Facebookpagina en een account op Instagram. Voor berichten op sociale media en in de nieuwsbrief en zoeken we iemand die het leuk vindt om een paar keer per jaar foto's of filmpjes te maken.

Je kunt foto's of video's maken van iets dat er op de percelen gebeurt: van de aanplant van een houtwal door vrijwilligers tot het zaaien of oogsten. Of je maakt foto's van iets dat bij de pachters speelt, bijvoorbeeld in de appelciderij van Iesselcider in Deventer of bij de boerderijwinkel van Hans Nieuwenburg in Spankeren. Vind je het leuk om met je foto- of videotalent bij te dragen aan meer biodiversiteit in Nederland? Neem dan contact op met Martijn Vellekoop via martijn@cutis.nl of bel met 06 151 399 76.

Er is een [Facebook-pagina](#) van het perceel in Empe.
Klik op het Facebooklogo om naar die pagina te gaan.

Extreem weer en de oogst in Empe

Het eerste oogstseizoen van pachter Hans Nieuwenburg zit erop. Hoe is het gegaan? Nieuwenburg: “Het was een extreem seizoen, met een nat voorjaar en een erg droge zomer. Dat heeft wel invloed gehad.”

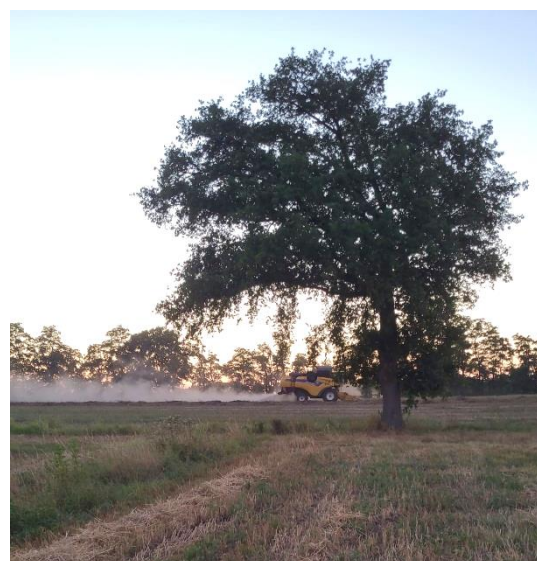
“De tarwe en haver die ik gezaaid had, hadden er last van dat het erg nat was vlak na het zaaien. De opbrengst was niet denderend, maar ook geen drama: iets ondergemiddeld. De tarwe wordt nu geanalyseerd qua schimmels en qua eiwitgehalte. Straks kun je tarwebloem kopen van deze oogst, ook bij onze boerderijwinkel in Spankeren.”

Veldbonen in plaats van soja

Hans teelt ook veldbonen op de percelen in Empe: “Bij de veldbonen dacht ik eerst dat het geweldig zou gaan, het stond er zo mooi bij, maar de droge zomer zorgde er uiteindelijk voor dat het gemiddeld werd. Zo’n 4.000 kilo per hectare heb ik kunnen oogsten. Ik gebruik de veldbonen als krachtvoer voor mijn Jersey-koeien, zodat ik geen soja van de andere kant van de wereld hoeft te laten komen. Het viel me trouwens op hoeveel bijen en hommels bij de bloemen van de veldbomen te vinden waren.”

Nieuwenburg teelt ook luzerne. Dat kan normaal gesproken goed tegen weinig vocht, behalve als het vlak na het zaaien droog is. En dat was dit jaar het geval. In de nazomer is dat goed gekomen, doordat er weer regen viel.

Water voor de appelbomen

In Empe zijn in maart van dit jaar vijftig appelbomen geplant voor en door de pachters van lesselcider. Hebben die bomen de zomer overleefd? Twee keer water geven (50 liter per boom) was wel nodig, met dank aan de buurman die zijn grondwaterpomp beschikbaar stelde. Daardoor zijn alle bomen nog in leven. Ook is een beheerplan ontwikkeld voor dit deel van het perceel, waarin een houtsingel van 240 meter lang is opgenomen. Het advies van Landschapsnetwerk Brummen was hierbij waardevol. In de winter gaan we – met hulp van vrijwilligers – de houtsingel planten. En pachters Rob le Rutte en Marin van Sprang hebben meer plannen: “We gaan ook weer meer fruitbomen planten. En door daartussen graan te telen, verarmen we de grond, daardoor krijgen kruiden meer kans. Dat is goed voor de biodiversiteit.”

Hoe gaat het met de biodiversiteit?

De monitoring van de biodiversiteit is gestart. Een paar keer per jaar kijken we welke planten en dieren er aanwezig zijn. Dat doen we met een vaste systematiek, zodat de resultaten vergelijkbaar zijn. In de vorige nieuwsbrief zochten we mensen die mee wilden tellen, we zijn blij dat zich mensen gemeld hebben!

De vogels en planten konden we dit jaar al een aantal keren tellen. De wormen moeten dit jaar nog een tweede keer geteld worden. Het tellen van de insecten, en vooral de bloembestuivers, is dit jaar niet gelukt. Want we hadden in het begin van het seizoen nog niet de menskracht, in de zomer was het te warm (volgens de systematiek) en daarna is alles gemaaid en waren de percelen niet meer aantrekkelijk voor de bestuivers.

Bij het inventariseren zijn bijna 80 plantensoorten gevonden, waaronder veldwarkruid, vlasbekje en geelrode naalbaar. Veel soorten hebben de weg naar Empe al gevonden, ondanks dat vorig jaar een deel van het perceel nog een maïsakker was, die vaak soortenarm zijn. Als we langs de perceelranden houtwallen planten en als er langer natuurvriendelijk geboerd wordt, verwachten wij nog meer soorten aan te treffen.

Rode wouw als hoogtepunt

Wat betreft de vogels waren er nu 'slechts' passanten. Toch vonden 25 soorten het dit jaar al de moeite waard om ons land met een bezoek te vereren. De rode wouw was het hoogtepunt. Een biddende torenvalk vertelde ons dat het met de muizen al goed zit. En een sperwer komt ook niet kijken als er niet genoeg kleine vogeltjes zijn. Van de kleine vogels sprak de roodborsttapuit het meest tot de verbeelding. Al met al zijn we niet ontevreden over de resultaten.

Acacia's gedund en gesnoeid

In 2023 worden de acacia's (een exoot) bij het perceel gedund (enkelen gekapt) en gesnoeid, dat is nodig vanwege de veiligheid en om de gezonde bomen meer leefruimte te geven. Er komt ook nieuwe, diverse en inheemse aanplant, wat een boost geeft aan de biodiversiteit.

Ingespeeld raken als team

Sinds juni 2022 is het perceelteam in Empe compleet. Hoe loopt dat de eerste maanden? Adelijne Martin, de coördinator, doet verslag.

Adelijne: “Eind november hebben we als team een mooie dag met elkaar gehad. Dat was fijn, want ik vond mijn start best lastig, ik had nog weinig overzicht. En soms was het ingewikkeld om de onderlinge verwachtingen helder te krijgen. Door goed overleg en te werken aan teambuilding, zijn we nu op de goede weg. Het is mooi om te merken dat alle teamleden er echt voor gaan.”

Komende maanden

Wat verwacht Adelijne van de komende maanden? “Ik hoop dat we elkaar en elkaars kwaliteiten nog beter gaan leren kennen en gebruiken. Als coördinator wil ik het team tot bloei te laten komen. En uiteindelijk doen we het ervoor dat natuurinclusieve landbouw echt een begrip wordt waar iedereen zich graag mee verbindt. Daar gaan we komende tijd ook concreet aan werken, door houtwallen aan te planten.”

Heb je vragen of ideeën voor het perceel? Neem dan contact op met Adelijne, zij is het aanspreekpunt voor pachters, het perceelteam en vrijwilligers. Mail naar empe@landvanons.nl of bel met 06 5534 7006.

Over Land van Ons

Bij biodiversiteit denkt vrijwel iedereen direct aan de natuur. Toch richt Land van Ons zich op de landbouwgebieden. Want het grootste deel van Nederland bestaat uit landbouwgrond; en daar is het verlies van biodiversiteit het grootst geweest. Het platteland hoort meer te zijn dan een plek voor windmolens, distributiecentra en zonneweides. Wij willen een zo natuurlijk mogelijk, kleinschalig landschap in plaats van grootschalige productieweides en -akkers.

Land van Ons werkt aan een nieuwe ‘ecologische hoofdstructuur’, maar dan met landbouwgrond. Een grote buffer verantwoord gebruikte grond die het fundament vormt onder een duurzame biodiversiteit. Samen met de boer maken we duurzame keuzes qua gewas, beplanten, inrichten en beheren van de akkers. Op deze manier ontstaan weer meer plekken waar een rijk bodemleven is en beschutting voor allerlei soorten planten, dieren en insecten. Door akkers te voorzien van bomen, hagen en struwelen wordt ons landschap diverser.

Onze ambitie voor deze nieuwe ecologische hoofdstructuur: een omvang van 300.000 hectare, dat is 15% van alle landbouwgrond in Nederland. Een grote opgave, maar niet onmogelijk als iedereen helpt om (vierkante) meters te maken! Voor € 20 per jaar ben je deelnemer. Kijk voor meer informatie op www.landvanons.nl.

Toekomstgericht telen

In augustus gingen relatiemanager Ron Brus, coördinator Adelijne Martin en pachter Hans Nieuwenburg naar de themadag ‘Toekomstgericht telen’. Samen volgden ze sessies van vernieuwende ondernemers.

Teeltadviseur Herbert Hofmeijer praatte hen bij over de eigenschappen van gewassen zoals sorghum, veldbonen, hennep en lupine. Het was interessant om te leren welke gewassen beter passen bij ons veranderende klimaat en bij nieuwe behoeftes van consumenten.

Velen kennen lupine als sierplant in de tuin, maar akkerbouwer Bas Tempert heeft onder de naam bedrijfsnaam ‘Lekker Lupine’ hier een prachtige burger mee geproduceerd. Deze werd geproefd en Adelijne vond deze veel lekkerder als een sojaburger.

Verder leerden Ron en Adelijne veel over het belang van een gezonde bodem en het toepassen van regionale grondstoffen in je bedrijf.